

Report from the Field
November 20th 2006 / KHRG #2006-B12

နအဖသုးမုာ်တဖၣ်မၤဟးဂီၤဘုဟုၣ်ဒ်သိးကမၤဆူၣ်သဝီဖိ
ကဘၣ်က့ၤအိၣ်လၢ “ဝုာ်သီတဖၣ်”

ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်. မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူးဘုအဆၢကတီၢ်ဒီးမူခိၣ်စ့ၤကတၢ်စ့ၢ်ကိးလံ. နအဖ တဖၣ်ဆၢအိၣ်အသုးမုာ်တဖၣ်မၤဟးဂီၤ
ကညီဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်ဒ်သိးကမၤဆူၣ်သဝီဖိတဖၣ်လၢကစၢ်ခိၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခးတုာ်လံကျိ ဖးဒိၣ်ဒီးန့ၣ်အူထီၣ်ဝဲ
သဝီတဖၣ်. အဝဲသ့ၣ်ဟးအိၣ်ခိးတၢ်လၢစံာ်ပုၤဒ်သိးသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲက့ၤကူးဘုတဘူၣ်လၢဘၣ်အယိအဘုသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ဟး
ဂ့ၢ်ဟးဂီၤအမုာ်သုးသ့ၣ်တဖၣ်ယီၤဘျဲးအတၢ် (မ့တမ့ၢ်) ထဲးထီၣ်ကွံာ်ဝဲဒၣ်ဘုလၢအနီၤကစၢ်ဒ်န့ၣ်လီၤ. ပသ့ၣ်ညါလၢဘုဟုအံၤအရူ
ဒိၣ်လၢသဝီဖိကဘၣ်ဆဲးအိၣ်မူအူဖဲလီၤကဝီၤပုၤ. ဒီး နအဖမုာ်လၢဝဲလၢကမၤဆူၣ်သဝီဖိလၢဟီၣ်ကဝီၤပုၤခဲလၢဂီၤဖျိမၤဟးဂီၤတၢ်အိၣ်
တၢ်အိၣ်ဒီးဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢအသုးမုာ် တဖၣ်ကဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ် “ဝုာ်သီ” တဘျူးဖျါၣ်ဖဲကျဲကပၤ. ဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်
တၢ်ဒုးယၢ်. ဘၣ်အိၣ်လၢသုးအတၢ်ပၤဖိလၢဒီးကဘၣ်မၤဝဲတၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးန့ၣ်လီၤ. အါတက့ၢ်သဝီဖိတဖၣ်. ဖျါလီၤကၢ်လၢကယုာ်ထီၣ်
ဝဲအူအမဲာ်ညါလၢယီၤကီၢ် (ကွံာ်တၢ်ကီၢ်) ဝုၤဒိၣ်န့ၣ်ဒီးကဟ့ၣ်လီၤအတၢ်အိၣ်မူဖဲတၢ်ဒုးယၢ်တၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်စ့ၢ်ဖးဒိၣ်ဝဲ လၢယုၤ တုၤဆူလၢအိးကထီဘၣ် ဒၣ်လဲာ်နအဖသုးမုာ်တဖၣ်မၤဟးဂီၤဝဲဒၣ်ပုၤကညီသဝီတဖၣ်ဖဲတီအူ. ချါၣ်လွံၤထူၣ်
ဒီးဖၣ်ပုၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ခိၣ်ဖျိသုးကျိတဖၣ်မၤဝဲဒၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤန့ၣ်လီၤ. လၢသုးမုာ်အလီၤန့ၣ်, လၢအယံၤသ့ၣ်ဒ်မိၤထး, ခးဆိဝဲဒၣ်သဝီ
တဖၣ်ဒီးတၢ်လီၤလၢပုၤလီၤအိၣ်ကမ့ၢ်ဆိၣ်ခူသ့ၣ်, ဒီးသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်သုးတၢ်လီၤသီတဖၣ်လၢအစိးစ့ၢ်ယံၤဒီးဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်ဒ်သိးကကွၢ်
ဆိဝဲဒၣ်စံာ်လီၤတဖၣ်ဒ်သိးကကြိဆၢသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်သ့တဟဲက့ၤသ့ၣ်လီၤဒီးက့ၤကွၢ်ကတၢ်ကတီၢ်အဘုဟုတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤ
န့ၣ်, တၢ်စ့ၢ်ကတၢ်လံဒီးမ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကူးဘုအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးအသိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဆူၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒ်သိးကမၤဝဲဒၣ်တၢ်
မၤအၢမၤသီ, ဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်တၢ်ကျဲၤအသိတခါမ့ၢ်ဝဲကမၤဟးဂီၤဘုဟုခဲလၢဂီၤလီၤကဝီၤအဝဲအံၤအယိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဂ့ၢ်ကျဲးစး
မၤပုၤအသးလၢသုးအတၢ်ပၤအဖိလၢဒီးကမ့ၢ်ဖဲကစၢ်ခိၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်လၢန့ၣ်လၢကဟဲကလီၤဒိဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးကမၤန့ၢ်တၢ်
အဝဲအံၤန့ၣ်, သုးမုာ်တနီၤနီၤဟးဆုၣ်ကွၢ်တၢ်ဝးဝးဒီးယီၤဘျဲး (မ့တမ့ၢ်) ထဲးထီၣ်ကွံာ်ဝဲဒၣ်ဘုထူၣ်ဖဲယုးပုၤ. ဒီးဖဲသုးအကၤတဖၣ်ခးဝဲ
ကျိစန့ၣ်ဖၢၣ်ဖဲအထီၣ်သဝီဖိတဂၤလၢလံဖဲယုးပုၤန့ၣ်လီၤ. သုးမုာ်တနီၤနီၤဟးဆုၣ်ကွၢ်တၢ်ဖဲယုးပုၤဒီးခးထီၣ်ကျိလၢကလံကျါ, တၢ်
သ့ၣ်ညါလၢတၢ်မၤဆူၣ်သဝီဖိလၢအအိၣ်ခူသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်လံဖဲအဘုတဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၤဒီးတၢ်ဖိယၢ်ဒီးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအမံၤတဖၣ်
န့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်ယိအဝဲန့ၣ်, သုးမုာ်တဖၣ်စးထီၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ် “ဝုာ်သီ” တဘျူးဖျါၣ်ဖဲလီၤကဝီၤအဝဲအံၤယုာ်ဒီးအတၢ်မုာ်လၢအိၣ်လၢ
ကမၤဆူၣ်သဝီဖိကစၢ်ခိၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ဟဲက့ၤအိၣ်ဖဲအံၤန့ၣ်လီၤ. ကျဲမုာ်တဖၣ်တၢ်တမၤဂ့ၤထီၣ်ဒီးဘၣ်အယိဖဲဝုာ်သီတဖၣ်အံၤအပုၤ
န့ၣ်, နးဝဲလၢနအဖသုးတဖၣ်ကအိၣ်ဂၢ်အိၣ်ကျဲၤဖဲတၢ်လီၤအံၤအယိအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်အမုာ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးလၢနအဖအတၢ်ဒိၣ်
ထီၣ်လၢထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သုးမုာ်လၢအဟူးဂဲၤဆူၣ်မး ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤဝဲလၢကမၤဟးဂီၤဘုဟု

သုးတဖၣ်လၢအဆဲးဟူးဂဲၤဒီးမၤထီဒါ, မၤအၢမၤသီသဝီဖိတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်သုးတဖၣ်လၢအအိၣ်လၢ နအဖ Southern Reginol Command
အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဖိလၢလၢအအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးဖဲ တီအူကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအတၢ်ကလုာ်အဖိလၢန့ၣ်, တၢ်မၤအၢမၤသီထီဒါသဝီ
ဖိတဖၣ်ဖျါဝဲဒၣ်လၢဟီၣ်ကဝီၤအစ့ၢ်ကတၢ်လံၤတီၢ်အဖိလၢအသး ဖၣ်ပုၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကလံၤစိး, မူကီၢ်ဆၣ်လၢချါၣ်လွံၤထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်,
ဟီၣ်ကဝီၤလၢချါၣ်လွံၤထူၣ်ကလံၤထံး, မ့ၢ်န့ၣ်ကလံၤထံးဖၣ်ပုၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, ဒီးကလံၤထံးတီအူကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဝဲကလံၤစိး ဖၣ်ပုၣ်ကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်, ကညီဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်ဘၣ်ယးပုၤကညီသဝီတဖၣ်ဖဲပုၤလီၤကျိအဖိခိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤ
ဟးဂီၤအိးန့ၣ်ဟ(၂)လၢ စကခ(၅) အဖိလၢဒီးသုးအဖုတဖၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်အသုးကလၢ (သုးစခနဲး) အသိတဖၣ်ဖဲထွံာ်မံၤကွဲးဒီး

ဘီးကပ်ပျံ့နှံ့လိမ့်။ နေဟ (၂) ဟူးဂဲလ်လက်မာရ်၊ စကေ (၁၀)ဒီး (၁၅)အတော်လိင်ခိန်သွန်ဖဲတိမာ်ပျံ့မဲကစာ်ဒီးခိန်ကွာ်လိမိတ်လတ်
သွန်တံဖျား၊ စံလိာ်ပွဲလိာ်ဖးလိာ်တဖန်လၢအဘၣ်တံဟ်တံကွာ်အိးဒီးသဝီဖိခိဖျိသးသွန်ထီၣ်အတော်လိာ်သိတဖန်န့ၣ်လိာ်။ ဖဲလၢဖဲ
ပထုဘၣ်ထီၣ်န့ၣ်၊ Southern Command ဟ့ၣ်လိာ်တံကလုာ်လၢစကေ (၁၅)ဆူလၢမာ်ပျံ့လၢကတုထီၣ်ကါကျဲလၢလၢမာ်ပျံ့ဆူပူ၊
ဖဲသးဖုတဖန်သွန်ထီၣ်ဒဲအတော်အိၣ်တံဆိးအလိာ်ဖဲပွဲလိာ်ကျိအဖိခိန် (ကွဲးဖဲဖိနဲနဲနဲ) န့ၣ်လိာ်။ ကါကျဲတဖန်အံၤန့ၣ်၊ မၤစၢၤဒဲဒဲ
သးမာ်အါကီၢ်ဂီၢ်ဖဲခူပူ၊ လၢကပာဲဒဲဒဲပွဲလိာ်အဖိခိန်တံတြိန့ၣ်လိာ်။ ဖဲတကတီၢ်ယိန့ၣ်၊ Southern Command ဆူတံကလုာ်လၢ
ကီၢ်ပယိဒီးကလုာ်ပုၤဘၣ်ယိာ်အခိန်န့ၣ်တဖန်အဆိၣ်လၢကဆူပုၤဘၣ်တံကမာ်ဖိ ၇၀၀ ဂၤလၢကသုဒဲဒဲအမ့ၢ်ပုၤတံဖိ (ပိၣ်တၢ)
လၢ စကေ(၁၀) ဒီး (၁၅) အကီၢ်လၢဖဲကိး တလၢန့ၣ်လိာ်။

ဖဲ လၢအိးကထိဘၣ် ၇သိ, စကေ(၁၅) အသးကျိဟးထီၣ်လဲလၢလၢမာ်ပျံ့လၢကမၤဒဲဒဲဟီၣ်ခိန်ဂီၤပူအသိး, ကျဲဖိတဖန်ကထီၣ်
ကါကျဲမာ်န့ၣ်လိာ်။ ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၈သိ, အဝဲသ့ၣ်ဟဲတုၤဖဲရိပာ်ခိန်ဒီးထံဆံၣ်ခံသဝီ, ဒီးအဝဲသ့ၣ်မၤဟးဂီၤစံၣ် ၇ဘၣ်, ဒီးဒွဲၣ်အူ
ထီၣ်ဘဲဘဲ ၃ဖျၢၣ်လၢအဘၣ်ယးဒီးထံဆံၣ်ခံသဝီဖိအတော်န့ၣ်လိာ်။ သဝီဖိသ့ၣ်တဖန်ယုာ်ထီၣ်ကွာ်ဖဲအနာ်ဟူဝဲလၢသးကျိဟဲတုၤဖဲဒဲဒဲ
အဝဲသ့ၣ်အစံၣ်ပူန့ၣ်လိာ်။ ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟဲကုၤလၢအစံၣ်န့ၣ်, ထံၣ်က့ၤဒဲဒဲလၢစံၣ် ၇ဘၣ်တံယိာ်ဘျး (မ့တမ့ၢ်) တံထဲထီၣ်ကွာ်အထူၣ်
န့ၣ်လိာ်။ သးရှုၣ်တဖန်အံၤလဲလဲလၢကလံးစိးတကပၤ, ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၁၆သိန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ဟဲတုၤဖဲတိခိန်မာ်ဒၢသဝီန့ၣ်လိာ်။ ဖဲ
အဟဲလၢကျဲအခါန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်တံလိာ်လၢအဂ့ၤလၢအသးဒဲအသိအကီၢ်န့ၣ်လိာ်။ အယိအဝဲသ့ၣ်ဟဲတုၤကွာ်ဖဲအသးတံလိာ်ဖဲ
ထွံၣ်မံၤကွဲးဒီးလၢအလိာ်န့ၣ်, သ့ၣ်ထီၣ်ဒဲသးတံလိာ်သိတဖန်လၢတံလုာ်ခံဖျၢၣ်အဖိခိန်လၢအဘူးဒီးတိခိန်မာ်ဒၢ : ဂ့ၤခိန်ဒီးဂီၢ်ခိန်န့ၣ်
လိာ်။ ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၂၃သိ, တံအိၣ်တံအိတဖန်ဘၣ်တံဆူထီၣ်လၢလၢမာ်ပျံ့ ဖဲတံလိာ်ခံတံဒီးဘၣ်တံခံအိးပုၤဘၣ်တံက
မာ်ဖိ (ပိၣ်တၢ) တဖန်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လဲတနံၤခံဘျီန့ၣ်လိာ်။

ဖဲဟီၣ်ကဝီပူအံၤန့ၣ်, သဝီဖိလၢပိာ်ကျိဒၢ, ထံဆံၣ်ခံ, တိခိန်မာ်ဒၢဒီးပိာ်န့ၣ်ဒၢတဖန်ယုာ်တံလဲလၢအသဝီဘၣ်ဆၣ်အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢပုၤ
ပူလၢတံပျံ့တံဖုးအပူဒီးဆဲးဟဲက့ၤမၤတံလၢစံၣ်ပူလၢတံလုာ်အပူန့ၣ်လိာ်။ အဝဲသ့ၣ်အါဂၤယုာ်ထီၣ်လၢတံအိၣ်တံအိတ
ဟ်ယုာ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်. ခဲအံၤန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်မၤတံလၢအစံၣ်ပူတသ့လၢဘၣ်မာ်လၢယုးလၢကစာ်ကပၤတဖန်အိၣ်လဲလၢကစာ်ဒီးခိန်
အယိကိးဘျီဒဲးဖဲအဝဲသ့ၣ်ကွဲးကျဲးစးမၤတံလၢယုးပူန့ၣ်, သးလၢန့ၣ်အဖဲအတံလိာ်သိတဖန်မာ်ထံၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒီးခးဆိဝဲဒီးကျိမိာ်တၢ
န့ၣ်လိာ်။ ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၂၅သိ, ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်ကီၢ်ဆၣ်ခိန်တဖန်ဟ်ဖိၣ်ထီၣ်အသးဖဲသဝီသ့ၣ်တဖန်အံၤတဘျးဖျၢၣ်တပူယိဒီးကွာ်
ထွံသဝီဖိလၢပုၤလိာ်ကျိ လၢအဘူးဒီးခူပူ, ဒီးအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတံမၤစၢၤတဆဲးတက့ၤလၢသဝီဖိအကီၢ်, ဘၣ်ဆၣ်သဝီဖိတဖန်ယံၣ်လဲ
လၢတံမၤစၢၤတဆိၣ်ဘၣ်လၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ်လဲလၢအစံၣ်ပူန့ၣ်လိာ်။

ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၃သိန့ၣ်, သးတဖန်လၢန့ၣ်အခိန်ချသးရှုၣ် (၃၅၃), ဘၣ်တံတိခိန်ရိၣ်ဖဲအိးဒီး စကေ (၁၅)အ နေဟ(၂)သး
ခိန်, ဟဲတုၤဖဲလၢဂါခိန်, မ့ၢ်ဝဲတံလုာ်လၢအထီလၢအဘူးဒီးခူပူဒီးတံဖဲခံသဝီ, ဒီးတုထီၣ်ဒဲဒဲအသးကလၢသိဖဲန့ၣ်န့ၣ်လိာ်။

အကတီၢ်ဖဲန့ၣ်န့ၣ်, စကေ (၁၀) သးဖိတဖန်ဟူးဂဲလၢအကစာ်အတံလိာ်ဖဲဘိဆၢခိန် စကေ (၁၀)သးခိန်ကီၢ်ကီၢ်လၢအတံလိာ်,
လၢမာ်ပျံ့ စကေ (၁၀) နေဟ(၁) တံတိခိန်ရိၣ်ဖဲအိးလၢကွဲၣ်စိ, ဒီးမိပူစကေ (၁၀) နေဟ(၃)ဘၣ်တံတိခိန်ရိၣ်ဖဲဒီးအိၣ်ထံၣ်ဟၣ်,
ဆိလိာ်အသးလၢအယံးဒီးမ့ၢ်ထီၣ်ဆူကါကျဲကပိၤကပၤတုၤဆူစိထီၣ်န့ၣ်လိာ်။ စကေ(၁၀)သးမ့ၢ်တဖန်ဒီးမူဒါလၢကဘၣ်ကွာ်ထွံပၤဆူ
ကါကျဲတုၤဆူစိထီၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်မၤဟးဂီၤသဝီတဖန်ဒီးယုးဖဲအဘူးဒီးကါကျဲန့ၣ်လိာ်။ အဝဲသ့ၣ်ဟးကွာ်တံထဲဒဲတံလိာ်လၢအဘူးဒီး
အဝဲသ့ၣ်တံလိာ်, ဘၣ်ဆၣ်ဖဲတံစူၤခါအကတီၢ်ဆူအဖဲညါန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ခးတံလဲကျိဖးဒိၣ်ဒိထီၣ်ဆူကမုၢ်တဖန်လၢအကွဲးကျဲးစး
ဟဲက့ၤကူးကၤအဘုသ့ၣ်တဖန်န့ၣ်လိာ်။ ဒ်သိးဒီးကညိဂီၢ်ခိန်ဒီးယာ်ကရူၤပူထၢတံကစီၣ်တဖန်ဖဲဟီၣ်ကဝီပူဟ်ဖျါထီၣ်ဖဲအသိး,
သးကျိလၢစကေ (၁၀) တဖန်ခဲအံၤ, ဒ်အညိန့ၣ်အသိးခးဒဲဒဲသဝီဖိတဖန်ဖဲအထံၣ်ဒဲဒဲတဘျီလၢလၢအကွဲးကျဲးစးဟဲက့ၤကူး
ဘုလၢအယုးပူအခါန့ၣ်လိာ်။ သးတဖန်ခးဒဲဒဲပုၤကညိအစ့ၤကတံၢ်သၢထံၣ်ဒီးလွံထံၣ်န့ၣ်လိာ်။ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တုၤဘၣ်တံသံတံပုၤ
ဒီးဘၣ်တံနီၣ်ယံထီၣ်အဝဲလၢကကူးဘုန့ၣ်လိာ်။ ခဲအံၤအတံမာ်လၢဖျါဒဲဒဲလၢ, ကတြိဆာဲဒဲဒဲသဝီဖိဖဲအံၤလၢအဘူးဒီးကါကျဲသ့ၣ်
တဖန်ဒ်သိးဟဲက့ၤကူးဘုသ့ၣ်လၢတဂ့ၤဒီးတံသ့ၣ်ဝံလိာ်ဒိကဆိၣ်ထီၣ်အယိသဝီဖိသ့ၣ်တဖန်ကဟ့ၣ်လိာ်က့ၤအသးဒီးသးက့ၤအ
တံလိာ်တံကျဲလၢတံဟ်ဖိၣ်ကမုၢ်အလိာ်န့ၣ်လိာ်။

ဖဲချၢၣ်လွံထီၣ်ကလံးစိးကီၢ်ရှုၣ်, စကေ(၁၆)ဆိလိာ်အသးဖဲသပုၣ်ညိၣ်(သ့ၣ်အူ တိခိန်ရိၣ်ဖဲဖဲ) ဒီးမူဒါအိၣ်ဝဲကဘၣ်နီၣ်ဖိၣ်သဝီလၢမူ
ကီၢ်ဆၣ်လၢသးတံပၤဖိလၢ န့ၣ်လိာ်။ ဖဲလၢအိးထိဘၣ်(၉), Southern Command ဖဲတိအူ, အတံကလုာ်လိာ်လၢစကေ (၁၆)
နေဟ (၂)သးခိန်သဲထီၣ်အူလၢကဘၣ်မၤပျံ့ကွဲၣ်သဝီဖိဖဲမ့ၢ်ထီၣ်မူကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လိာ်။ တံဆူထီၣ်သးရှုၣ်ယံၣ်ဖုလၢကစးထီၣ်တံမၤအါမၤ
သိဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၂၀သိ, ခိန်သးရှုၣ်(၂၄၁), (၂၄၂), (၂၄၃), ခိန်ချသးရှုၣ်(၃၂၃), ဒီး(၅၆၇)န့ၣ်လိာ်။ ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ်ထီၣ်
သိ, ကစီၤယာ်ဝဲခွဲၣ်အဲၣ်ယုာ်ဝဲလိာ်ခိန်သ့ၣ်လၢမူကီၢ်ဆၣ်ဒီးခွဲၣ်အဲၣ်အဲၣ်သ့ၣ်သးရှုၣ်အဝဲလိာ်ခိန်သ့ၣ်န့ၣ်လိာ်။ ကမုၢ်ဖဲဟီၣ်ကဝီအ
ဝဲအံၤန့ၣ်, ယုာ်ထီၣ်ကွဲၣ်ဒဲဒဲဆူမ့ၢ်ထီၣ်တကပၤဆူပုၤပုၤကီၢ်ရှုၣ်န့ၣ်လိာ်။ ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၂၁သိ, သဝီဖိအါန့ၣ် ၅၀၀ဂၤဟဲတုၤဖဲခူပူ
ဟီၣ်ကဝီလၢပာ်ပုၤကီၢ်ရှုၣ်ကလံးစိးန့ၣ်လိာ်။ ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်ခိန်န့ၣ်လၢလုာ်သိကီၢ်ဆၣ်တဖန်စးထီၣ်ဟးယုာ်တံမၤစၢၤလၢအဝဲသ့ၣ်
(သဝီဖိ)အကီၢ်န့ၣ်လိာ်။ ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၀သိ, သဝီဖိ ၂၁၅ဂၤ (ဟံၣ်၄၈၈၃, ဝိၣ်ခါ ၁၀၄ဂၤ, ဝိၣ်မုၢ် ၁၁၁ဂၤ) အဝဲသ့ၣ်ယုာ်ထီၣ်
လၢတနဲထီၣ်, တီၢ်ဝိထီၣ်, တီၢ်ဖုၣ်, ဒီးဂ့ၤချထီၣ်သဝီတဖန်ဖဲမူကီၢ်ဆၣ်, ခိယံဝဲဒဲဒဲဆူလၢဒိၣ်-စိထီၣ်ကါကျဲဖဲပုၤကီၢ်ရှုၣ်ဒီးဟဲ

ယီဝဲဒုတိယအဖွဲ့ဝင်တို့ကော်၊ ကော်ဆီအဖွဲ့ဝင်၊ ဖဲလါနိုဝဲဒုဘာဉ်သိ၊ အဝဲသုဉ်ဖဲတုဝဲဒုကော်ဆီလဲဝဲဒုပုလီဆိဉ်ကမ့တံလီလါ
လါကော်ပယ်တကပလယိဉ်လိာ်ကျိဖဲ ဆဲသုထုဉ်တံလီန့ဉ်လီ၊ ပုသုဉ်တဖဉ်အံမုဒ်အဖိလာ်အသိးန့ဉ်လီ၊

သဝီ	ဟံဉ်ဖိဆိဉ်နီဉ်ဂံ	ဖိဉ်ခွါ	ဖိဉ်မုဉ်
တနဲထုဉ်	၁၅	၄၃	၄၀
တီဉ်ပိဉ်ထုဉ်	၆	၁၃	၁၀
တီဉ်ဖုဉ်	၇	၁၁	၁၅
ဂုဉ်ချုထုဉ်	၂၀	၃၇	၄၆
ခဲလာ်	၄၈	၁၀၄	၁၁၁

ဖဲလါနိုဝဲဒုဘာဉ်သိ၊ သဝီဖိဆိဉ်နီဉ်ဂံ ၁၀၀၈၊ ဆိဉ်ကမ့ဝဲလါမုကော်ဆိဉ်ဒီးတီအူကော်ရုဉ်ခိယီကါကျဲတဘိယီလါအလဲအူကော်ဆီန့ဉ်
လီ၊ လါတီအူကော်ရုဉ်တဖဉ်တခိယဲဝဲဒုလါသုဉ်ဒီးကော်ဆိဉ်(ကလံးစိးကော်ရုဉ်)၊ ဒုလိာ်ကျိမုထီဉ်န့ဉ်လီ၊ အဝဲသုဉ်တံဆိဉ်တံဆိတံ
ဆိဉ်ဘဉ်၊ အဝဲသုဉ်နီဉ်ဂံဆိဉ်ဝဲ ၅၈ ၈၂ - ဟံဉ်၁၅၄၉၊ ဟံဉ်ယုဉ်ဒီးပုသးန့ဉ်၁၂န့ဉ်ဆူအဖိခိဉ် ၃၅၈(ဖိဉ်ခွါ ၂၀၈၊ ဒီးဖိဉ်မုဉ်၁၅၈)၊
ဒီးဖိဉ်သုဉ်အဂုဉ် ၇၂ ၈၂၁၁၂န့ဉ်ဆူအဖိလာ် (ဖိဉ်ခွါ ၁၁၈၊ ဒီးဖိဉ်မုဉ် ၁၂၈)န့ဉ်လီ၊

လါကလံးထံးဆိထံးဒီးလါခိဉ်ကော်ဆိဉ်၊ ချာဉ်လွံထုဉ်ကော်ရုဉ်န့ဉ်၊ စကခ(၂၁)သုဉ်ထီဉ်ဝဲဒုအတံလီသိဖဲအဘူးဒီးလါဝါ၊ ဒီးမာ
လဲထီဉ်အတံမာအာမာသိလါမုထီဉ်တကပဖဲဖုဉ်ပုဉ်ကော်ရုဉ်ဟီဉ်ကဝီလီအူမုန့ဉ်ကလံးထံးဖုဉ်ပုဉ်ပုဉ်န့ဉ်လီ၊ စကခ(၂၁)ဒုး
ဆိဉ်ထီဉ်ဝဲဒုနုဉ်ဟ(၃) ဘဉ်တံတီခိဉ်ရိဉ်ခဲအီဒီးသဲအီဖဲဝဲဝဲ (ကျဲဖဲဖိဉ်ခိဉ်ဂံ) ဒီးအမုဒ်ဆိဉ်ဝဲလါကဘဉ်နီဉ်ပုဉ်ကမုဉ်လါသုးအတံ
ပာဖိလာ်ဖဲဝဲဝဲဒုဒီးတံဆိဉ်တံဖဲယံလါနုအဖိဆိဉ်ဝဲ ဝဲဉ်မုဉ် အဘာဉ်စါန့ဉ်လီ၊ စးထီဉ်လါလါအီကူးလံလံန့ဉ်၊ နုဉ်ဟအသုး
ရုဉ်သုဉ် (ခိဉ်သုးရုဉ် (၄၇)၊ (၂၂၃)၊ ဒီး(၂၇၆)တဖဉ်) ယုအုဉ်ယုစိးတုဉ်လံပိတု၊ ကဟံလုဉ်၊ သုဉ်ဒီးမာဆုဉ်မာစိးသဝီဖိလါလီ
ဟီဉ်ကဝီပုဉ်တဖဉ်ကဘဉ်တုထီဉ်သုးတံလီ၊ ဒီးအဝဲမာဆုဉ်ဝဲသဝီဖိအမုဉ်ပိတုဒီးကဘဉ်ဝဲန့ဉ်သုးတံဆိဉ်တံဆိတဖဉ်ဆူဘံလု
ကျိဖိခိဉ်၊ ဒီးဆိဉ်ဟဲဝဲလါဝဲဉ်မုဉ် ကဟံကီယာ်ဝဲဝဲဝဲဒုန့ဉ်လီ၊ ခဲအံန့ဉ်၊ အဝဲသုဉ်မာဝဲအတံဟူးတံဂဲ၊ စးထီဉ်ဖဲလါနိုဝဲဒုဘာဉ် ၆
သိ၊ ခိဉ်သုးရုဉ်(၂၂၃) ဒီးခိဉ်ချုသုးရုဉ် (၂၇၆)၊ စးထီဉ်ဟးခိးကုလါသဝီတဖဉ်လါမုန့ဉ်ဘံလုကျိအမုဉ်ပျိခဲ၊ ဝါသိလါဒီးမဲပိခဲ သ
ဝီတဖဉ်န့ဉ်လီ၊ သုးအတံမာအာမာသိအီထီဉ်၊ လဲထီဉ်ဖဲဟီဉ်ကဝီလါကစါခိဉ်၊ မုဉ်န့ဉ်ကလံးထံးဖုဉ်ပုဉ်ကော်ရုဉ်၊ ဒီးတဖျါဝဲဒု
လါတံတဆိတလဲဘဉ်န့ဉ်လီ၊ အဝဲသုဉ်မာဟးဂီဝဲဒုသဝီဒီး၊ မုဉ်တဖိဉ်ဝဲဒုပိဉ်မုဉ်မုဉ်ဂု၊ ဖိဉ်ခွါမုဉ်ဂုဖဲအထီဉ်ဝဲလါကျဲဒီးမာ
ဆုဉ်အဝဲသုဉ်လါကဘဉ်လဲယုဉ်ဒီးသုးကျိအမုဉ်ပိတုဒီးဘဉ်ကဲပုဉ်လါအဒုးန့ဉ်ကျဲန့ဉ်လီ၊ သုးလါအဆိဉ်ခိးကုအတံဟူးတံဂဲ၊
အံ၊ တဖျါဝဲဒုလါအတံမုဉ်လါကဆိဉ်တမံမံလါကမာယံထီဉ်သဝီဖိတံကူးဘုအကတီဘဉ်၊ ခိဉ်ဖျါကဝီယာ်ဝဲဒုပုဉ်ကီးဂဲဒဲးဖဲ
အထီဉ်ဝဲအခါလါအရတခိဉ်လါကဘဉ်မာဆုဉ်မာစိးဒီးအမုဉ်ပုဉ်ဒုးန့ဉ်ကျဲတဖဉ်၊ ပုဉ်ဒီးတံဖိတဖဉ်အံမာသဝီဖိဆိဉ်ခုသုဉ်လါပုဉ်ဒီး
ဟံဝဲယံဒီးအယုးဒီးဘုသုဉ်တဖဉ်န့ဉ်ဘဉ်တံမာဟးဂီအီဒီးထံးမံ၊ ပနံ၊ တံဖိယံဒီးဆိဉ်ဖိကော်ဖိလါအဂုတဖဉ်န့ဉ်လီ၊

ဖဲလါနိုဝဲဒုဘာဉ်သိ၊ ခိဉ်ချုသုးရုဉ် (၃၆၂)၊ လါစကခ(၂၁)၊ ဟဲန့ဉ်လီဝဲဒုဖဲပုဉ်ဒုသဝီဒီးဟးဟူးဂဲ၊ ကွဲဝဲစံတဖဉ်ဝဲဒုတရံးန့ဉ်လီ၊
အဝဲသုဉ်ဒုဉ်အူထီဉ်ဝဲဟုသး ၆ဝပိ၊ လါတံကူးဝဲသိသိလါအဘဉ်ထွဲဒီးသဝီဖိလါစါလုဒု၊ ဒီးဟုသးအဂု ၆ဝပိလါအဘဉ်ထွဲဒီးစါ
ဆိဉ်ခိဉ်ဝါ၊ ဒီးအဝဲသုဉ်ခဲဂဲလါမုဉ်ပုဉ်ဒုသဝီဖိန့ဉ်လီ၊ သုးတဖဉ်အံဆိလါအသးဖဲစံတဖဉ်အံအပုဉ်ဒီးအံလီယံဘူးမုဉ်ထံး
ထီဉ်ကွဲဘုလါစံပုဉ်ကီးဘုဒီးဖဲဟီဉ်ကဝီအပုဉ်န့ဉ်လီ၊ အကတီဖဲန့ဉ်န့ဉ်၊ ဖဲဆိထံးဒီးကော်ဆိဉ်၊ ချာဉ်လွံထုဉ်ကော်ရုဉ်ကလံးထံး
န့ဉ်၊ နုအဖိအခိဉ်သုးရုဉ်(၂၄၇)ဟူးဂဲတုလဲယံအီဟီဉ်ကဝီ (ကျဲဖဲဖိဉ်ခိဉ်ဂံ) ဖဲလါအိးကထီဘဉ်၁၉သိ တုဝဲအံန့ဉ်လီ၊ လါသုး
ကျိဖဲဒီးအလီန့ဉ်၊ အဝဲသုဉ်ဆုဉ်ဝဲသုးဖုဆဲးဆဲးဖိဒီးသုးဖုစုဂဲဝဲဝဲဒုဖဲလုးကီးဒဲးဖဲဟီဉ်ကဝီအပုဉ်န့ဉ်လီ၊ သုးမာပျံမာဖုးတံဖု
တဖဉ်န့ဉ်၊ သတုဉ်ကလံးခဲဒဲးကျဲလါစံပုဉ်၊ ဒီးသဝီဖိခဲလါသုဉ်ညါဝဲလါစုကံလိမံထုဉ်န့ဉ်၊ သုးကဟဲတုဒီးသဝီဖိသုဉ်တဖဉ်
ဟံတုကွဲအစံဒီးဆိဉ်ခုသုဉ်လါပုဉ်လါတံပျံတံဖုအပုဉ်န့ဉ်လီ၊ လါကံဒဲးဒီး စကခ (၂၁)သုးကျိလါအခိဉ်တဖဉ်ဟူးဂဲ၊
ဝဲလါမုဉ်ထီဉ်၊ အဝဲသုဉ်အတံမုဉ်လါဖျါဝဲထဲတခါလါကမာဟးဂီဝဲဒုဘုအယံဟံယံထီဉ်သဝီဖိဒီးဘုထုဉ်သုဉ်တဖဉ်ဘဉ်တံဆိဉ်
အီဒီးတံဖိယံဒီးဆိဉ်ဖိကော်ဖိအံန့ဉ်လီ၊

မာဖျါကွဲတံလုဉ်တဖဉ်ဒီးသုဉ်ထီဉ် “ဝုဉ်သိ”

သုးတဖဉ်အတံဂုဉ်ကျဲးစးဒီးမာလီဒဲဝဲကမုဉ်လါကစါခိဉ်ဟီဉ်ကဝီခိဉ်ဖျါမာဟးဂီဘုဟု၊ ပဒီးန့ဉ်ဘဉ်စုဉ်ကီးတံကစိဉ်လါပိဉ်တလါ
အယုဉ်ဖျါတဖဉ်အဆိဉ်၊ သဝီဖိလါလီဟီဉ်ကဝီအပုဉ်န့ဉ်လီ၊ ဒီးတံကစိဉ်လါကလံးဒါဟံဖျါထီဉ်ဝဲလါနုအဖိဆိဉ်ဒီးအတံတံကျဲလါ
ကတုထီဉ်ဝဲဒုတံဟံဖိဉ်ကမုဉ်အလီဖဲလဲတဘူးဖျါဝဲလီကဝီအံ၊ ဒီးကီးဝဲအမံလါ “ဝုဉ်သိ” န့ဉ်လီ၊ ကညိဂုဉ်ဝိဉ်းယံကမုဉ်
အတံကစိဉ်မုဉ်ဝဲ “ဝုဉ်သိ” အံတံတဟံလါကသုဉ်ထီဉ်ဝဲဘု ဆုဉ်ခဲဖဲတီအူကော်ရုဉ်ကလံးထံး၊ ခုဉ်ဆိဉ်ယုဉ်အဝဲလါခိဉ်သုဉ်ဟီဉ်
ကဝီဖဲမုဉ်ထီဉ်မုဉ်ကော်ဆိဉ်လါချာဉ်လွံထုဉ်ကော်ရုဉ်၊ မုဉ်သုဉ် ဖဲချာဉ်လွံထုဉ်ကော်ရုဉ် ဒီး ဖုဉ်ဂီဖဲဖုဉ်ပုဉ်ကော်ရုဉ်၊ တံလဲအသးဖဲထီဉ်
လါခိဉ် -စါထုဉ်ကါကျဲ၊ ဒီးဘဉ်သုဉ်သုဉ်ဖဲမုဉ်တီ လါဖုဉ်ပုဉ်ဝုဉ်ကလံးထံးတကပန့ဉ်လီ၊ နဲန့ဉ်အသိးအဝဲသုဉ်ဆိဉ်စုဉ်ကီးဒီးတံ

တိတ်လ်လတ်လိတ်ကျဲအဂတဖှ်စှ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်လိတ်အဝဲအံၤလၢၣ်န့ၣ်, အိၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်သၢမံၤ : အဝဲသ့ၣ်ပၢ်လီၤဝဲဒၣ်သးမ့ၢ် အတၢ်ပၢ်တၢ်ရဲၤလီၤအသးဖဲကါကျဲမ့ၢ်, အဝဲသ့ၣ်မၤအိၣ်ထီၣ်, တၢ်လိတ်အိၣ်ထီၣ်သးမ့ၢ်တဖှ်, ဒီးသဝီဖိလၢလိတ်ကဝီၤပူၤအံၤန့ၣ်, ဘၣ်တၢ် မၤဆူၣ်မၤစိးလၢကဘၣ်မၤန့ၣ်သးအတၢ်ဒီးဟ့ၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤသ့ၣ်တဖှ်လၢကမၤပျီတၢ်လိတ်ကျဲဒီးဘၣ်တ့ၣ်ဒၣ်ကါကျဲလၢသးအတၢ် မၤစၢၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတီၢ်အူၤကီၢ်ရၢၣ်ကလံၤထံးန့ၣ်, စကၢၤ (၁၅)အသးရၢၣ်လွံၢ်ဘိဆိလီၤအသးဖဲဘုဆၣ်ခံလၢတၢ်ပၢ်ဆူၤအိၣ်ဒီးသးခိၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲ သ့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်လံၤတၢ်ကလံၤလၢကဘၣ်တ့ၣ်ထီၣ်ဘုဆၣ်ခံဒ်အမ့ၢ် “ဝုၢ်သီ” ဒီးမၤဂ့ၢ်ကွံၣ်သဝီဖိလၢလိတ်လၢကစၢ်ခိၣ်ကလိကျဲတဖှ်န့ၣ် လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခဲအံၤဆူၤထီၣ်ပုၤခိးက့ၢ်ဖိလၢကစၢ်ခိၣ်ကလိကျဲဝဲဒၣ်ဒီးသိးကမၤဝဲၤက့ၢ်အတၢ်တိတ်, တၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖှ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲ သ့ၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲအသးတၢ်လီၤသိဖဲကစၢ်ခိၣ်ဖဲကလံၤထံးဘုဆၣ်ခံဖဲထံထီၣ်ပၢ်, ဒီးဟးခိးက့ၢ်တၢ်လိတ်အိၣ်ဒီးညိၣ်န့ၣ်တ့ၣ်ဆူၤကလံၤထံး တကပၤဖဲဟ့ၣ်ပူၤကီၢ်ရၢၣ်ကလံၤစိးန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးတၢ်မၤနီၣ်အဆိကတၢ်န့ၣ်, နဖဟအဂတဖှ်လၢစကၢၤ (၁၅)ဟူးဂဲၤတၢ်လံၤဖဲပုၤလိတ် ကျဲ တၢ်တြီၤအဖိခိၣ်လၢဖှ်ပူၤကီၢ်ရၢၣ်ကလံၤစိးန့ၣ်လီၤ.

စကၢၤ(၁၆)အိၣ်ဒီးအသးရၢၣ်န့ၣ်ဆိလီၤအသးဖဲမူၤကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကလံၤစိးန့ၣ်လီၤ. လၢအကျဲသးရၢၣ်သၢဖှ်န့ၣ်, ခဲ အံၤဆိလီၤအသးဖဲသးတၢ်လီၤသိလၢအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲလၢခ့ၣ်အိၣ်ယူၣ်မူၤကီၢ်ဆၣ်အဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ဖဲအဝဲသ့ၣ်ထီၣ်န့ၣ်ဝဲဖဲ လၢနီၣ်ဝုၢ်ဘၣ် ၁သီ (က့ၢ်ဖဲအစိးန့ၣ်) န့ၣ်လီၤ. နအဖအတၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်တိတ်လၢကသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ် “ဝုၢ်သီ”, တၢ်ဟံၣ်ဖျါက မျၢၢ်အလီၤဖဲဟီၣ်ကဝီၤအံၤ (မ့ၢ်တဖှ်) မ့ၢ်သ့ၣ်န့ၣ်, လၢသပှ်ညိၣ်, လၢကလံၤစိးတၢ်လီၤအသးဖဲတီၢ်အူၤကီၢ်ရၢၣ်အကီၢ်ဆၢကလံၤထံးဖဲသး တဖှ်အိၣ်ဝဲဖဲန့ၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သးရၢၣ်လၢအဂၤလွံၢ်ပုၤလၢ စကၢၤ (၁၆) ဖဲမူၤကီၢ်ဆၣ်, ဒီးအဂၤခံပုၤလၢဝဲဆူၤထီၣ်မူၤကီၢ်ဆၣ်ဒ် သိးကမၤဟးဂီၢ်ဘုဟ့ၣ်, ယုးတဖှ်ဒီးအဂၤခံပုၤလၢဝဲဆူၤထီၣ်မူၤကီၢ်ဆၣ်ဒ်ကါကျဲလၢသိးဘိ (လၢလၢဂီၢ်ခိၣ်ဝုၢ်ချၢ) တုၤဆူၤမ့ၢ်သ့ၣ်, လၢမ့ၢ်ထီၣ် ဆူၤလၢဂီၢ်ခိၣ်-စိးထီၣ်ကါကျဲန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးဒီးခ့ၣ်အိၣ်အဆိကလံၤတၢ်ကစိၣ်အသိး, အဝဲသ့ၣ်စးထီၣ်အတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘိထီၣ်ဖဲ လၢနီၣ်ဝုၢ်ဘၣ် ၁၅သီ, သ့ၣ်ဒၣ်ကါဖးဒိၣ်ဘူၤဒ်ၤစၢၤဒီးတၢ်ပိးတၢ်လိတ်အယၢသ့ၣ်တဖှ်န့ၣ်လီၤ. နအဖသးတိတ်ဟံၣ်ဝဲလၢကတ့ၣ်ထီၣ်ကျဲအံၤ လၢကျဲမ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအတၢ်တိတ်အိၣ်လၢကတ့ၣ်ထီၣ်ဝဲ “ဝုၢ်သီ” ဖဲမ့ၢ်သိးဖှ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲမးတိသဝီ, ကလံၤထံးလၢဖှ်ပူၤဝုၢ်, ဖဲလၢနီၣ်ဝုၢ်ဘၣ် ၁၃သီ, နဖဟ Commander incharge လၢခိၣ်သးရၢၣ်(၁၉),ခိၣ်ချၢသးရၢၣ် (၂၄၁) ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ကမျၢၢ်လၢတၢ်ကထံၣ်လိတ်အိၣ်ဖှ်အဂီၢ်ဒီးစးထီၣ်ယုၤဝုၢ်, သ့ၣ်, ကဟံၣ်လၢဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအဂတဖှ်လၢတၢ် သ့ၣ်ထီၣ်ဘိထီၣ်အဂီၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါကမျၢၢ်တၢ်လီၤ, ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်တိတ်ဟံၣ်အဂတဖှ်လၢ “ဝုၢ်သီ” န့ၣ်လီၤ. ကညိၣ်ဝုၢ်ဝဲဒဲးယၢ်ကရူၢ်တ ဒီးန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလီၤတၢ်လီၤဖဲတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိကျဲတံၢ်

နအဖအတၢ်တိတ်ကျဲဒိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဒ်သိးကဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤဟးဂီၢ်ကွံၣ်တၢ်ကူးဘုကူးဟ့ၣ်ဖဲကညိၣ်ကီၢ်စဲကလံၤစိးဒီးတၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်ဘၣ် သ့ၣ်သ့ၣ်, အတၢ်ပနီၣ်ဖျါဝဲလၢအတၢ်မၤလၢဖဲအတၢ်မၤအါမၤသိအံၤန့ၣ်, တမ့ၢ်ပုၤဖိၣ်စုကဝဲၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်သဝီဖိတဖှ်အနီၢ်ကစၢ် ဒၣ်ဝဲလီၤ. အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကွံၣ်ထီၣ်ဖးလီၤလၢကမၤဟးဂီၢ်ကမျၢၢ်အတၢ်ကူးဘုကူးဟ့ၣ်, တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤကမၤထီၣ်ဒါပုၤဂ့ၢ် ဝဲဒဲးယၢ်, ဒ်အမ့ၢ်နအဖတိတ်ဟံၣ်ဝဲလၢကမျၢၢ်ခဲလၢၣ်ကဘၣ်ဟဲက့ၢ်အိၣ်လၢ “ဝုၢ်သီ” လၢအမ့ၢ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိးတၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ. ဆၢ ကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်, နအဖသးသ့ၣ်ညါဝဲလၢ, လၢအပူၤကွံၣ်တန့ၣ်, အတၢ်မ့ၢ်လၢလၢပုၤဝဲမ့ၢ်လၢသဝီဖိတၢ်လီၤလၢအအိၣ်ကလီၤသ့ၣ်တဖှ် ခိၣ်ဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤအါမၤသိလီၤကဝီၤပူၤအယိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ယုးပူၤဒီးပုၤလၢကျဲဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် သ့ၣ်ညါဝဲလၢ, အမ့ၢ်မၤဟးဂီၢ်တၢ်ကူးဘုကူးဟ့ၣ်န့ၣ်အခိၣ်ပညိၣ်ဖျါဆံးဆံးဖိလၢသဝီဖိသ့ၣ်တဖှ်အိၣ်မူၤဒီးသ့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ယိဟီၣ်က ဝီၤတဖှ်ဖဲန့ၣ်လၢကဟဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အယုးမ့ၢ်တအိၣ်လၢဘၣ်န့ၣ်, သဝီဖိလၢအကထီၣ်ကထီၣ်ဆၢတံၢ်လီၤအသးလၢက ဟဲက့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသးလၢနအဖအတၢ်ဟံၣ်ဖျါကမျၢၢ်အလီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ယုၤထီၣ်ဝဲလၢကွံၣ်တံၢ်ကီၢ်တကပၤ, အိၣ်ထဲတၢ်ဂ့ၢ်ခံထံၣ်အဘၣ် စၢၤန့ၣ်လီၤ. အယိန့ၣ်, နအဖအတၢ်မ့ၢ်လၢအိၣ်လၢသဝီဖိအါတက့ၢ်ကယုထာဝဲလၢကဟဲက့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသး, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်,အဝဲသ့ၣ် တယုထာဝဲဘၣ်မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢနအဖအတၢ်ဟံၣ်ဖျါကမျၢၢ်တၢ်လီၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်လီၤတခါလၢတၢ်ကဲက့ၢ်တၢ်လီၤဒီးတၢ်သ့ၣ် ဝဲလီၤဒိတၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤဟးဂီၢ်တၢ်ကူးဘုဟ့ၣ်ဒီးမၤဆူၣ်သဝီဖိကက့ၢ်အိၣ်လၢ “ဝုၢ်သီ” တဖှ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်နအဖအတၢ်မ့ၢ်လၢ, အတၢ်မၤအါမၤသိ ဒ်အမ့ၢ်ကညိၣ်ဝုၢ်ဝဲဒဲးယၢ်ကရူၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အသိး, ကမၤလၢၣ်ကွံၣ်သဝီဖိလၢကစၢ်ကလိကျဲဒီးဟဲက့ၢ်ကိးဖှ်ဝဲလၢဟီၣ်ကဝီၤအပူၤဒ် သိးအဝဲသ့ၣ်သးပၢ်ဝဲကန့ၢ်တဘျီယိဒီးကသ့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တဘျီတၢ်ဖှ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အကျဲဒ်အံၤဒီးတၢ်မၤလိထီၣ်တၢ်မၤအါမၤ သိဖဲလီၤဟီၣ်ကဝီၤပူၤမ့ၢ်န့ၣ်ကလံၤထံးဖှ်ပူၤ, တၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်, တမ့ၢ်လၢအမၤစၢၤဝဲဟီၣ်ခိၣ်ချၢဒ်ဘၣ်ကတဲဝဲလၢတၢ်မၤအါမၤသိအံၤ အခိၣ်ပညိၣ်လၢကမၤတၢ်ပုၤဖျဲး, တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဖဲနအဖအတၢ်ခိၣ်အသိဖဲပူၤမနီၣ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၢ်န့ၢ်, နအဖသးတဖှ်ဖဲလီၤကဝီၤပူၤ အံၤန့ၣ်, ထီၣ်ဒုးတၢ်လံၤသဝီတဖှ်ဒ်တၢ်ကလံၤအသိးလၢကဘၣ်နီၣ်ဖှ်ကမျၢၢ်လၢသးအတၢ်ပၢ်ဖိလၢဒ်အပူၤကွံၣ်လဲ ၁၂န့ၣ် အသိး, လၢ တချုးအသးဝဲအတၢ်လီၤဆူၤမနီၣ်, တၢ်ထံၣ်ဆိဟံၣ်စၢၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အါဒၣ်တက့ၢ်,ပုၤလၢကွံၣ်ယုသ့ၣ်ညါနီၤဖးတၢ်လၢအအိၣ်ကျဲၣ်ကျဲၣ် သးတဖှ်အဂ့ၢ်န့ၣ်, တဲဝဲဒၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ဘျီဒီးဝုၢ်ခိၣ်လၢပူၤမနီၣ်န့ၣ်, တၢ်တသ့ၣ်ညါဘၣ်ယးတၢ်မၤအါမၤသိအတၢ်စံၣ်စိးတဲစိးဖဲလီၤ

ဟိန်ကဝီပူအံဘဉ်, ဘဉ်တၢ်န့ၣ်ကမၢ်ဝဲလၢတၢ်မၤအၢမၤသီအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအသီဒီးလိၤကမၢ်ကမၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. နီၣ်နီၣ်တခါ.တၢ်တဆိ
တလဲဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ်တၢ်ကူၣ်တရံးတဖၣ်အဘျးအဖှိၣ်တအိၣ်ဝဲအါထီၣ်ဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

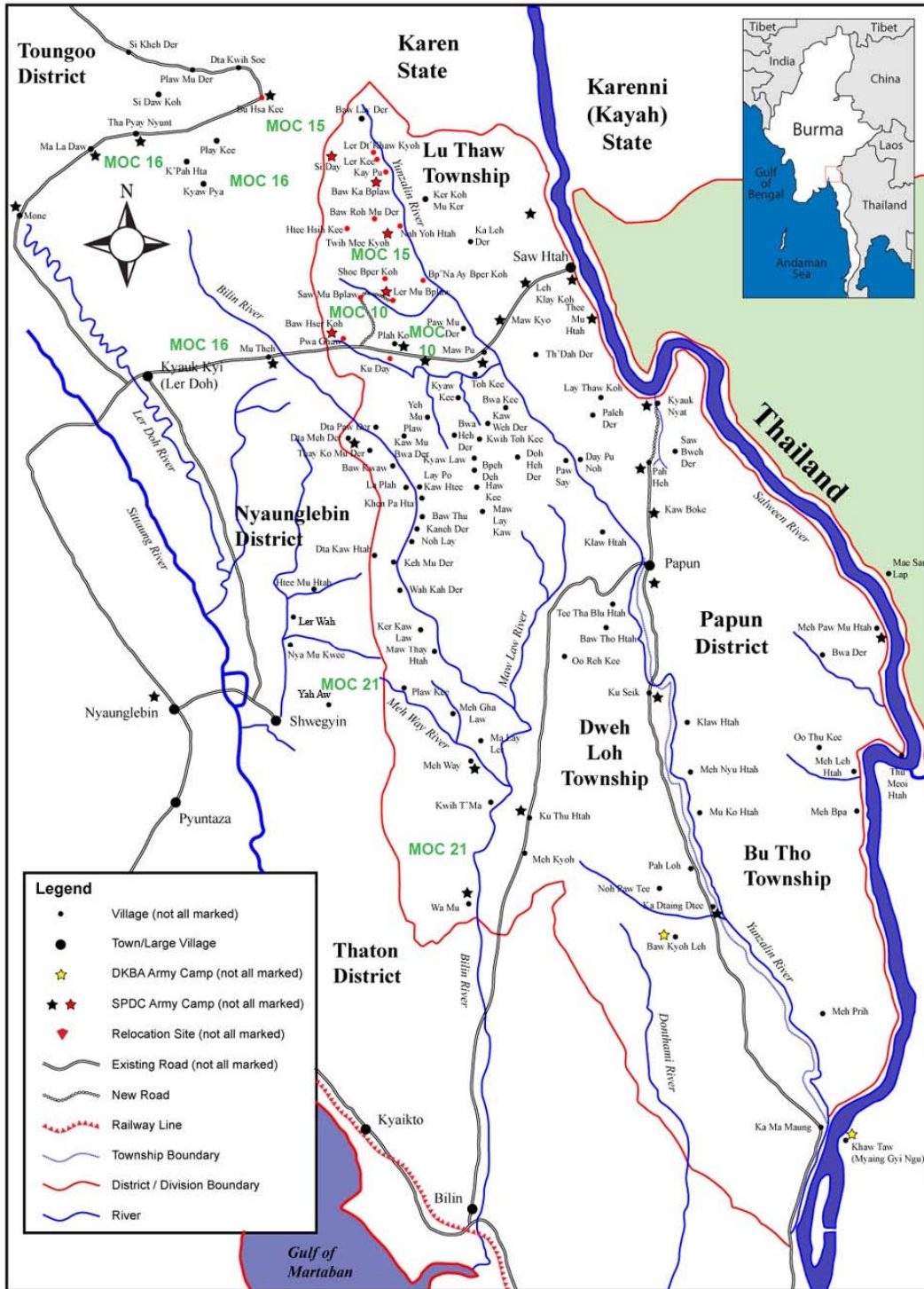
တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးသန့တဖၣ်

လၢနကယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ဘဉ်ယးဒီးတၢ်ထီၣ်ဒုးန့ၣ်ဖိသဝီဖိတဖၣ်လၢကလံၤစိးတကပၤန့ၣ်နယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ဘဉ်ယးတၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢ
လၢတဖၣ်လၢအဘဉ်တၢ်ယုသ့ၣ်ညါအီၤလၢကညိၣ်ဂီၤခွဲးယၢ်ကရူၢ်န့ၣ်လီၤ.

- One Year On: Continuing abuses in Toungoo District (November 17th 2006, KHRG #2006-06)
- Papun Update: SPDC attacks on villages continue (October 6th 2006, KHRG #2006-F10)
- SPDC Attacks on Villages in Nyaunglebin and Papun Districts and the Civilian Response (September 11th 2006, KHRG #2006-F9)
- Toungoo District: The civilian response to human rights violations (August 15th 2006, KHRG #2006-F8)

Preceding reports from the past year contain more information. Recent photos from the area are presented in Section 1 of KHRG Photo Gallery 2006 (KHRG #2006-P1, 6/4/06). These and other KHRG reports and maps of the region can be found on the KHRG web site at <http://www.khrg.org>.

Northern Offensive Area

© Karen Human Rights Group (KHRG), 2006

Karen Districts

© Karen Human Rights Group (KHRG), 2005

Scale: 1 cm to 22 km
1 in. to 35 miles